

Зъмест «ARCHE» за 2005 год

1. **Батура, Аляксандар.** Тры памаранчавыя высновы // № 1 (35). С. 5—10.
2. ***Сіліцкі, Віталь.** Выбары палітычнага выбару // № 2 (36). С. 5—18.

АНАЛІТЫКА

3. **Арэль, Дамінік.** Парадоксы Памаранчавай рэвалюцыі / Пер. з укр. Сяргея Богдана // № 4 (38). С. 113—123.
4. **Бабкоў, Ігар.** Гензэлёгія беларускай ідэі: Зьлекцыяў для Беларускага Калегіуму // № 3 (37). С. 136—165. Бібліягр. у канцы артыкулу.
5. **Балахонаў, Сяргей.** Там нехта ёсьць, або Ростані постсавецкай беларускай літаратуры // № 4 (38). С. 184—192.
6. **Бжазінскі, Зьбігнеў.** Глябальнае дамінаванье ці сусьеветнае лідэрства? Заключэнне / Пер. з амэрык. Аляксея Ігнатовіча // № 1 (35). С. 92—104. Бібліягр. у канцы артыкулу.
7. **Бэзансон, Ален.** Межы Эўропы / Пер. з польск. Міколы Раманоўскага // № 2 (36). С. 119—128.
8. ***Валерстайн, Імануіл.** Выбары 2004 году ў ЗША / Пер. з амэрык. В. Р. // № 1 (35). С. 79—82.
9. **Гірц, Кліфард.** Што такое дзяржава, калі не сувэрэн? Развагі пра палітыку ў гарачых крапках: Лекцыя ў гонар Сыднэя У. Мінца / Пер. з амэрык. Сяргея Богдана // № 3 (37). С. 120—135.
10. ***Жыжак, Славой.** Над вясёлкай; Лібэральнае Ватэрлёо (Або, нарэшце, добрыя навіны з Вашынгтону) / Пер. з англ. Міланы Міхалевіч // № 1 (35). С. 83—91.
11. **Зайка, Віталь.** Колькі нацыянальнага ў Нацыянальной бібліятэцы Беларусі? // № 6 (40). С. 20—23.
12. **Каган, Робэрт.** Пра рай і ўладу / Пер. з амэрык. Аляксея Ігнатовіча // № 1 (35). С. 105—118.
13. **Калупаеў, Уладзімер.** Забыты Рэнэанс: Беларуская эканамічная школа 1920-х гг. // № 2 (36). С. 129—145. Бібліягр. у канцы артыкулу.
14. **Капуц, Мікола.** Міты беларускай сацыялітэгії // № 5 (39). С. 21—37. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.
15. ***Краўтхамэр, Чарльз.** У абарону дэмакратычнага рэалізму / Пер. з амэрык. В. Р. // № 1 (35). С. 132—145. Бібліягр. у канцы артыкулу.
16. **Кузё, Тарас.** Памаранчавая рэвалюцыя: Шлях апазыцыі да посьпеху / Пер. з амэрык. Андруся Клікунова // № 5 (39). С. 99—110. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.
17. **Максімюк, Ян.** Разымінка перад мардабоем // № 3 (37). С. 5—8.
18. **Мацкевіч, Уладзімер; Ягораў, Андрэй.** Перамога над рэжымам або съмерць нацыі: дылема будучых прэзыдэнцкіх выбараў // № 4 (38). С. 5—8. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.
19. ***Манузата, Кімітака.** Рэжым Лукашэнкі як выспа папулізму ў акіяне кланавай палітыкі / Пер. з англ. Вольфа Рубінчыка // № 4 (38). С. 89—112. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.
20. ***Навіцыян, Георгі.** Перадумовы ўтварэння Вялікага Княства Літоўскага ў съватле ўзаемадзеяння Рыму і барбараў у I—VI стст. // № 4 (38). С. 166—183. Бібліягр. у канцы артыкулу.
21. ***Ослунд, Андэрс.** Акцыі Пуціна падаюць. Чым адкажа Амэрыка? / Пер. з амэрык. Уладзімера Паўловіча // № 6 (40). С. 32—43: іл. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.
22. **Пашопа, Юры.** Богу ці жывату? // № 5 (39). С. 58—69.
23. ***Пашкевіч, Алеся; Чарнякевіч Андрэй.** «Стары нямецкі агент» ці «Бацька радзіміцкага народу»? // № 4 (38). С. 147—165: іл. Бібліягр. у канцы артыкулу.

* — тэксты, пазначаныя такім знакам, былі надрукаваныя неклясычным правапісам.

24. *Прэкавічус, Нэрыйос. Перадвыбарныя памылкі апазыцыі / Пер. з анг. Уладзімера Паўловіча // № 6 (40). С. 5—13. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.
25. Піфаф, Ульям. Што засталося ад Эўрапейскага Звязу? / Пер. з амэрык. Сяргея Богдана // № 4 (38). С. 9—19.
26. Рудкоўскі, Пётра. Нацыянальны дыскурс і лібэральны мардабой: Пасъляслоёе да дыскусіі пра мову «Німецкай хвалі» // № 5 (39). С. 5—20.
27. *Сіліцкі, Вітаўт. Сыцеражыся народу // № 3 (37). С. 9—16.
28. *Уікс, Тэадор. «Мы» ці «яны»? Беларусы і імперская Расея ў 1863—1914 гг. / Пер. з амэрык. Уладзімера Паўловіча // № 3 (37). С. 107—119. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.
29. Уілсан, Эндру. Шанцы «адзінага» на выбарах-2006 / Пер. з анг. Сяргея Богдана // № 6 (40). С. 14—19. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.
30. *Уілсан, Эндру. Як урэшце стаць нацыяналістам? Лукашэнкавы стратэгіі да і пасля 2006 году / Пер. з англ. В. Р. // № 1 (35). С. 75—78. Бібліягр. у канцы артыкулу.
31. *Уоткінз, Сьюзан. Эўропу хістае / Пер. з амэрык. В. Р. // № 5 (39). С. 70—84. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.
32. Уэй, Лукан Элан. Рэвалюцыя і крах Кучмавага аўтарытарызму / Пер. з амэрык. Андруся Клікунова // № 5 (39). С. 85—98: іл. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.
33. *Фукуяма, Фрэнсіс. Момант нэакансэрватызму / Пер. з амэрык. Сяргея Петрыкевіча і Вольфа Рубінчыка // № 1 (35). С. 119—131. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.
34. Фэргюсан, Нааял. Сывет перад ablіччам безуладзьдзя / Пер. з амэрык. Алеся Брынеўскага // № 1 (35). С. 132—152.
35. Чавусаў, Юрый. Рэвалюцыя і антырэвалюцыя: бэкграўнд антырэвалюцыйнага дзеяньня // № 5 (39). С. 38—57.
36. *Эш, Тымасі Гартан; Снайдэр, Тымасі. Памаранчавая рэвалюцыя / Пер. з англ. В. Р. // № 4 (38). С. 124—133.
37. Эш, Тымасі Гартан. Эўропа ці Амэрыка? Польская дылема, брытанская дылема / Пер. з польск. Сяргея Богдана // № 4 (38). С. 134—137.
38. *Ягораў, Андрэй. Матэматыка контраправалюцыі // № 6 (40). С. 24—31. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.
-
- АНАЛІТИКА: 1985—2005
39. *Акудовіч, Валянцін. Сымпатычны курдульель Гарбачоў // № 5 (39). С. 140—146: іл.
40. Гобсбаўм, Эрык. Сход прывідаў / Пер. з англ. Віктара Прастакова // № 5 (39). С. 147—151.
41. Грыцанаў, Аляксандар. Гарбачоў, убачаны з постмадэрну / Пер. з расейск. // № 5 (39). С. 166—175: іл.
42. Фядута, Аляксандар. Дабраславёныя гарбачоўскія часы / Пер. з расейск. // № 5 (39). С. 135—139: іл.
43. Чабану, Чэслаў. Міхайл Гарбачоў, заняпад сацыялізму і адраджэнніе Ўсходніх Эўропы: з пункту гледжання свайго чалавека / Пер. з англ. Віктара Прастакова // № 5 (39). С. 152—165. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.
-
- ГІСТОРЫЯ
44. *Вашкевіч, Андрэй; Нарэль, Дзяніс. Сымон Якавюк: адраджэнец, спэкулянт, манархіст і савецкі дывэрсант // № 5 (39). С. 176—232: іл. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.
45. *Дзэрмант, Аляксей; Санько, Сяргей. Этнагенэз беларусаў: навука і ідэалёгія // № 5 (39). С. 233—253. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.
46. Крытычныя інтэлектуалы: сымбалічная барацьба і структурнае процістаянне: Круглы стол / Удзел бяруць Альміра Ўсманава, Андрэй Горных, Вольга Шпарага, Андрэй Казакевіч, Валер Булгакаў, Ігар Бабкоў, Аляксандар Адамянц, Святлана Навумава, Мікола Кацуц, Алена Гапава // № 6 (40). С. 195—213.
47. Серабракоў, Зыміцер. Дванаццаты год Лукашэнкіяны: З мазаічна-псыхапатычнага пано складваещца цэльная карціна // № 6 (40). С. 272—286: іл.
48. *Чарнякевіч, Андрэй; Пашкевіч Алеся. Псыхалёгія здрады: беларускі нацыянальны рух вачыма канфідэнта II аддзелу польскага Генэральнага штабу // № 6 (40). С. 214—271: іл. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.

КРЫТЫКА

---

49. **Абрамовіч, Павал.** Быць жывым і бачыць сонца // № 4 (38). С. 65—70. Бібліягр. у падрадк. заўвагах. **Рэц. на:** Андраніка Г. Гук сонечнага гадзінніка / Пер. з чэшск. В. Бяльковіч; Прадм. С. Сматрычэнкі. — Мінск: Логвінаў, 2005. — (Чэшская калекцыя).
50. **Антанян, Андранік.** Беларуская кніга ў міжваенны Польшчы // № 5 (39). С. 124—133: іл. Бібліягр. у падрадк. заўвагах. **Рэц. на:** Turonek J. Ksiega Biajoruska w II Rzeczypospolitej: 1921—1939. — Warszawa: Slawistyczny Oñyrodek Wydawniczy, 2000. — (Prace Slawistyczne; 109).
51. **Батура, Аляксандар.** Тэорыя і практыка імпэрскага адраджэння // № 3 (37). С. 24—41. **Рэц. на:** Bugajski J. Cold Peace: Russia's New Imperialism. — Westport, Conn.: Praeger. Washington, 2004.
52. **Бацукоў, Аляксей.** Паміж імперыяй і нацыяй // № 2 (36). С. 48—54. **Рэц. на:** Каваленя А., Лемяшонак У., Даlgatovіch B. і інш. Вялікая Айчынная вайна савецкага народа (у кантэксле Другой сусветнай вайны): Вучэб. дапам. для студэнтаў устаноў, якія забяспечваюць атрыманне вышэйшай адукацыі / Пад рэд. А. Кавалені, М. Сташкевіча. — Мінск: Выдавецкі цэнтр БДУ, 2004.
53. **Бацукоў, Аляксей.** А як вы ставіцеся да «крыавай Мэры»? // № 4 (38). С. 71—76. Бібліягр. у канцы артыкулу. **Рэц. на:** Климов А., Огурцов Е. Прогулки с вампиром: Диалоги. — Санкт-Петербург: Невский проспект, 2004.
54. **Богдан, Сяргей.** Беларусь, убачаная арыенталістам // № 2 (36). С. 73—79. **Рэц. на:** Мажкуw J. Am Rande Europas? Nation, Zivilgesellschaft und außenpolititische Integration in Belarus, Litauen, Polen, Russland und der Ukraine. — Freiburg—Basel—Wien: Herder, 2004.
55. **Грыцанаў, Аляксандар.** Гульні намэнклятурных розумай / Пер. з расейск. // № 3 (37). С. 82—95. **Рэц. на:** Идеология и молодежь Беларусь: Пособие / Под ред. Л. Землякова, С. Лаптенка. — Минск: Академия управления при президенте Беларуси, 2005; Козел А. Философская мысль Беларусь: Уч. пособие. — Минск: Амалфея, 2004; Мясникович М. Инновационная деятельность в Республике Беларусь — Минск: Аналитический центр НАН Беларуси, ВААТ «Право и экономика», 2004; Ремезков В. Военные аспекты национальной безопасности Республики Беларусь. — Минск: Изд. центр БГУ, 2004.
56. **Грэй, Джон.** Зямля — круглая / Пер. з амэрык. Сяргея Богдана // № 6 (40). С. 111—120. **Рэц. на:** Friedman T. L. The World is Flat: A Brief History of the Twenty-first Century. — Farrar, Straus and Giroux, 2005.
57. ***Джадт, Тоні.** Эўропа супраць Амэрыкі / Пер. з амэрык. В. Р. // № 3 (37). С. 42—55. Бібліягр. у падрадк. заўвагах. **Рэц. на:** Reid T. R. The United States of Europe: The New Superpower and the End of American Supremacy. — New York: Penguin Press, 2004; Rifkind J. The European Dream: How Europe's Vision of the Future is Quietly Eclipsing the American Dream. — New York: Penguin Group, 2004; Ash T. G. Free World: America, Europe and the Surprising Future of the West. — New York: Random House, 2004.
58. ***Жукоўскі, Даніла.** Асаблівасці каляніяльнае сацыялізацыі // № 1 (35). С. 61—65. **Рэц. на:** Букчин С. Польский дневник. — Минск: Энциклопедикс, 2002; Букчин С. Тайная свобода. — Минск: Энциклопедикс, 2004.
59. ***Жукоўскі, Даніла.** Пісьменык і Пустэча // № 4 (38). С. 60—64. **Рэц. на:** Пятровіч (Сачанка), Барыс. Шчасьце быць...: Трыпціх, аповесьці, апавяданьні, мроі. — Менск: Тэхнапрынт, 2004.
60. ***Казакевіч, Андрэй.** Супэрновая сучаснасць: Рэклама систэмы і канец гісторыі // № 4 (38). С. 53—59. **Рэц. на:** «Новейшая история»: 12 сэрый / Ю. Казіятка, Р. Кісель, В. Шавялевіч, В. Чамкоўскі, А. Рыдван. АНТ, этэр канец лістапада — пачатак сінегня 2004 году.
61. ***Казакевіч, Андрэй.** «Арыенталізм», альбо некалькі заўваг пра «казус Беларусь» // № 6 (40). С. 55—63. **Рэц. на:** Фурс В. Белорусская «реальность» в системе координат глобализации (постановка вопроса) // Топос. 2005. № 1 (10); Щытцова Т. Под патронажем: авторитарный режим в свете культурной антропологии // Топос. 2005. № 1 (10); Горных А. Беларусь: случай анти-модерной идеологии // Топос. 2005. № 1 (10); Пикулик А. Матрица, патернализм и семья-страна. Антропология белорусской идеологии // Топос. 2005. № 1 (10).
62. ***Капэлер, Андрэас.** Двухсэнсоўнасці русіфікацыі / Пер. з англ. Вольфа Рубінчыка // № 2

- (36). С. 42—47. Бібліягр. у падрадк. заўвагах. **Рэц. на:** Dolbilov M. Russification and the Bureaucratic Mind in the Russian Empire's Northwestern Region in the 1860s // Kritika: Explorations in Russian and Eurasian History. Vol. 5. No. 2. Spring 2004. P. 245—271; Staliunas D. Did the Government Seek to Russify Lithuanians and Poles in the Northwestern Region after the Uprising of 1863—1864? // Kritika: Explorations in Russian and Eurasian History. Vol. 5. No. 2. Spring 2004. P. 273—289.
63. **Корбут, Віктар.** Культура вайны // № 2 (36). С. 65—72. Бібліягр. у канцы артыкулу. **Рэц. на:** Коваленя А., Краснова М., Лемешонок В., Новиков С., Жилинский М., Долготович Б., Козак К. Великая Отечественная война советского народа (в контексте Второй мировой войны): Уч. пособие для 11 кл. учреждений, обеспечивающих получение общ. сред. образования, с рус. яз. обучения с 11-летним сроком обучения / Под ред. А. Ковалени, Н. Сташкевича; Пер. с бел. яз. А. Сорохода. — Минск: Издательский центр БГУ, 2004; Коваленя А., Лемяшонак У., Далягтович Б. і інш. Вялікая Айчынная вайна савецкага народа (у кантэксце Другой сусветнай вайны): Вучэб. дапам. для студэнтаў устаноў, якія забяспечваюць атрыманне вышэйшай адукацыі / Пад рэд. А. Ковалені, М. Сташкевіча. — Мінск: Выдавецкі цэнтр БДУ, 2004; Урок памяты // Советская Белоруссия. 2004. 25 лістапад.
64. **Котрэл, Робэрт.** Імпэратор Путін / Пер. з анг. Ігара Забродзкага // № 3 (37). С. 56—65. **Рэц. на:** Bugajski J. Cold Peace: Russia's New Imperialism. — Westport, Conn.: Praeger. Washington, 2004; Jack A. Putin's Russia: Can There Be Reform Without Democracy? — Oxford: Oxford University Press, 2004.
65. **Ліхтаровіч, Юрый.** Навукоўцы ў люстэрку ідэалёгіі // № 3 (37). С. 96—101. Бібліягр. у падрадк. заўвагах. **Рэц. на:** Основы идеологии белорусского государства: Учеб. пособие / Под общ. ред. Г. А. Василевича, Я. С. Яскевич. — Минск: РИВШ, 2004; Бабосов Е. Основы идеологии современного государства. 2-е изд., доп. — Минск: Амальфя, 2004.
66. **Мацкевіч, Уладзімер.** Базіс і съядомасць. Дыялектыка Шаўцова // № 6 (40). С. 92—98. **Рэц. на:** Шевцов Ю. Объединенная нация: Феномен Беларуси. — Москва: Европа, 2005. — (Евровосток).
67. **Падбярэскі, Дзымітры.** Кніга жыцьця і съмерці // № 1 (35). С. 26—30. **Рэц. на:** Нота судьбы: Владимир Мулявин / Ред.-сост. Л. Крушинская. — Минск: Мастацкая літаратура, 2004.
68. **Прэкявічус, Нэрыюс.** Дыскурс прапаганды газэты «Советская Белоруссия» / Пер. з англ. Андруся Клікунова // № 4 (38). С. 25—38. Бібліягр. у пачатку артыкулу і ў падрадк. заўвагах.
69. ***Рубінчык, Вольф.** Балота ці трагедыя? // № 1 (35). С. 66—74. **Рэц. на:** Букчин С. Хроника сувереннага болота. — Минск: Еўрапейскае время, 1996; Букчин С. Беларуская трагедия: 1986—1999. — Варшава, 2000; Букчин С. Польский дневник. — Минск: Энциклопедикс, 2002; Букчин С. Тайная свобода. — Минск: Энциклопедикс, 2004.
70. ***Рубінчык, Вольф.** Тупікі і выйсьці грамадазнаўцаў // № 2 (36). С. 80—84. Бібліягр. у канцы артыкулу. **Рэц. на:** Кузнецов Н. В. Коммунистическая идеология: истоки, попытка утверждения. — Минск: ИООО «Право и экономика», 2004; Буховец О. Г. Изучение национализма в Европе и Евразии: новые аспекты / Институт Европы РАН. — Москва: ОГНИ, 2004.
71. ***Рудкоўскі, Пётра.** Панская Польшча і бяспанская Беларусь // № 1 (35). С. 31—60. **Рэц. на:** Problemy ńwiadomości narodowej ludności polskiej na Białorusi. Проблемы национального сознания польского населения на Беларуси: Материалы первой Междунар. научн. конф. — Гродно: Общественное объединение «Союз поляков на Беларуси», 2003; Problemy ńwiadomości narodowej ludności polskiej na Białorusi. Проблемы национального сознания польского населения на Беларуси: Материалы второй Междунар. научн. конф. — Гродно: Общественное объединение «Союз поляков на Беларуси», 2004; Tematy polsko-białoruskie. Historia, literatura, edukacja. — Olsztyn: Borussia, 2003.
72. **Рудкоўскі, Пётра.** Чатыры кулі для презыдэнта: Каҳанье і съмерць у беларускай палітыцы // № 2 (36). С. 19—41. **Рэц. на:** Падгол У. Куля для презыдэнта. — Санкт-Пецярбург: Карпон, 2004.
73. **Рудкоўскі, Пётра.** Стратэгіі барацьбы за реальнасць // № 3 (37). С. 66—81. **Рэц. на:** Молодежь и гражданское общество: белорусский

вариант. — Минск: изд. В. М. Скаун, 1999; Манаев О. Становление гражданского общества в независимой Беларуси: Социологические опыты: 1991—2000. — Минск: ФилСерв плюс, 2000; Беларусь на пути в третье тысячелетие. — Минск: ФилСерв плюс, 2001; Независимые исследования в независимой Беларуси: в борьбе за реальность. — Новосибирск: Водолей, 2004.

74. **Рудкоўскі, Пётра.** Сцэнары лукашэнскай улады // № 4 (38). С. 39—52. **Рэц. на:** «Новейшая история»: 12 фільмаў / Ю. Казятка, Р. Кісель, В. Шавялевіч, В. Чамкоўскі, А. Рыдван. АНТ, этэр канец лістапада — пачатак сьнежня 2004 году; «Дорога в никуда» / Р. Козыраў, А. Уюгін, В. Нікольскі, У. Жаваранак, Н. Бывалая, А. Красачка, С. Усатаў. БТ, этэр 13 траўня 2004 году; «Съезд интеллигенции»: Рэпартаж Ю. Пракопава. АНТ, этэр 8 красавіка 2004 году; «Конспірология»: 7 фільмаў / Ю. Азаронак, У. Яровіч, В. Гігантаў, Н. Яроміна. БТ, этэр канец верасеня — пачатак каstryчніка 2004 году.

75. **Рудкоўскі, Пётра.** Эротыка біблійнага тэксту // № 6 (40). С. 64—91. **Рэц. на:** Біблія. Кнігі Святога пісаныня Старога і Новага запавету кананічныя ў беларускім перакладзе / Пер. В. Сёмухі. — World Wide Printing Duncanville, 2002; Святая Біблія. Кнігі Святога Пісьма Старога й Новага закону з мовы габрэйскай а грэцкае на вялікалітоўскую (беларускую) нанова перакладзеныя. — Нью-Ёрк, 1973; Новы запавет / Пер. У. Чарняўскага. — Менск, 1999; Сініла Г. Біблія як феномен культуры і літаратуры. У 2 ч. Ч. 1: Духоўны і мастацкі свет Торы. Кніга Быцця. — Мінск: Беларуская навука, 2003; Сініла Г. Біблія як феномен культуры і літаратуры. У 2 ч. Ч. 2: Духоўны і мастацкі свет Торы. Кніга Зыходу. — Мінск: Беларуская навука, 2004.

76. ***Сіліцкі, Віталь.** Імперыя альбо лідэр? // № 1 (35). С. 17—25. **Рэц. на:** Brzezinski Z. The Choice: Global Domination or Global Leadership. — New York: Basic Books, 2004.

77. ***Сіліцкі, Віталь.** Страшная будучыня Захаду // № 3 (37). С. 17—23. **Рэц. на:** Miller J. J., Molesky M. Our Oldest Enemy: A History of America's Disastrous Relationship with France. — New York: Doubleday Books, 2004; Rifkind J. The European Dream: How Europe's Vision of the Future is Quietly Eclipsing the American Dream. — New York: Penguin Group, 2004; Ash T. G. Free World:

America, Europe and the Surprising Future of the West. — New York: Random House, 2004.

78. ***Сіліцкі, Віталь.** Недапісаная гісторыя, неканчатковы дыягназ // № 4 (38). С. 20—24. **Рэц. на:** Федута А. Лукашенко: Політическая біография. — Москва: Реферэндум, 2005.

79. ***Сіліцкі, Віталь.** Складаныя рэаліі і элегантныя ідэяліягізаваныя тлумачэнні // № 5 (39). С. 119—122: іл. **Рэц. на:** Sharansky N., Rom D. The Case for Democracy: The Power of Freedom to Overcome Tyranny and Terror. — New York: Public Affairs, 2004.

80. ***Сіліцкі, Віталь.** Карапі і мэтады постса-вецкай віртуальнасці // № 6 (40). С. 44—54. **Рэц. на:** Wilson A. Virtual Politics. Faking Democracy in the Post-Soviet World. — London: Yale University Press, 2005.

81. ***Тычына, Міхась.** Эра камэнтароў // № 1 (35). С. 11—16. **Рэц. на:** Наш Быкаў: Кніга ўспамінаў / Укл. Г. Бураўкін. — Менск: ГА БТ «Кніга», 2004.

82. **Тычына, Міхась.** Весткі з паралельнага сусвету // № 5 (39). С. 112—118. **Рэц. на:** Адамовіч А. Да гісторыі беларускай літаратуры. — Менск: выдавец ПП Зыміцер Колас, 2005.

83. ***Уікс, Тэадор Р.** Ідэнтычнасць у позыней-мірскай Рasei. Нацыя, культура, палітыка / Пер. з амэрык. Міланы Міхалевіч // № 4 (38). С. 77—86. Бібліягр. у падрадк. заўвагах. **Рэц. на:** Ely C. This Meager Mature: Landscape and National Identity in Imperial Russia. — DeKalb, Illinois: Northern Illinois University Press, 2002; Schrader A. M. Languages of the Lash: Corporal Punishment and Identity in Imperial Russia. — DeKalb, Illinois: Northern Illinois University Press, 2002; Wolff D. To the Harbin Station: The Liberal Alternative in Russian Manchuria, 1898—1914. — Stanford: Stanford University Press, 1999; Малинова О. Ліберальны нацыонализм (середина XIX — начало XX века). — Москва: РІК Русанова, 2000.

84. **Харытанюк, Наталька.** Бабкоў посткаляніяльны // № 3 (37). С. 102—106. **Рэц. на:** Бабкоў I. Адам Клакоцкі і яго цені: Раман у 10-ці эпізодах. — Менск: Беларускі архіў сноў, 2001.

85. **Чавусаў, Юрый.** Вайна для народу // № 2 (36). С. 55—64. **Рэц. на:** Каваленя А., Лемяшонак У., Далгатовіч Б. і інш. Вялікая Айчынная вайна савецкага народа (у кантэксце Другой сусветнай вайны): Вучэб. дапам. для студэнтаў устаноў, якія

забяспечваюць атрыманне вышэйшай адукцыі / Пад рэд. А. Кавалені, М. Сташкевіча. — Мінск: Выдавецкі цэнтр БДУ, 2004.

86. Чавусаў, Юры. Як выжыць падчас рэвалюцыі // № 6 (40). С. 99—110. Рэц. на: Колесников А. Первый Украинский: Записки с передовой. — Киев: Вагриус, Национальный Книжный Проект, 2005; «Оранжевая революция»: версии, хроника, документы / Сост. М. Погребинский. — Киев: Оптима, 2005; Оранжевая революция. Українська версія: Сборник статей. — Москва: Европа, 2005.

ЛІТАРАТУРА

87. Астравец, Сяргей. Як мы збудавалі Бабілёнскую вежу // № 2 (36). С. 230—233.

88. Барысевіч, Юрась. Сусьвет Слова // № 1 (35). С. 216—219.

89. Бацюкоў, Аляксей. Уся праўда пра горад Бобер: Апавяданьне // № 5 (39). С. 278—288.

90. Вайцяшонак, Марыя. «Восень мая доўгая...»: Навэлля; Прэзэнтацыя, або адценыні навальніцы: Апавяданьне // № 3 (37). С. 233—241.

91. Вірши, Вітальд. Съмечыце / Пер. з польск. Руслана Равякі // № 1 (35). С. 238—239.

92. Джэксан, Шырлей. Лятарэя / Пер. з амэрык. Алесі Сёмухі // № 3 (37). С. 242—248.

93. Ергавіч, Міленка. Асаг; Гурбэт: Аповеды / Пер. з харв. Сяргея Шупы // № 1 (35). С. 220—233.

94. Знаткевіч, Аляксей. (Мы засталіся з дэблам сам-насам); (Драбінкі травы й тытуно на стале); (Кветкі на вільготны крыж): Вершы // № 4 (38). С. 235—236.

95. Карвэр, Райманд. Сабор / Пер. з амэрык. В.К. // № 3 (37). С. 249—259.

96. Коэн, Леонард. Будучыня; Ідзе вайна; Кожнаму відно; Алілюя: Вершы / Пер. з анг. Андрэя Хадановіча // № 2 (36). С. 225—229.

97. Максімюк, Ян. Гэта казка, расказаная дурнем....: Ад перакладчыка [Пасыялоў да перакладу часткі I раману «Гоман і ятра» У.Фолкнэра] // № 2 (36). С. 180—221 // № 2 (36). С. 222—224.

98. Маркес, Габрыель Гарсія. Кахраньне падчас халеры: Раман / Пер. з гішп. Карласа Шэрмана // № 4 (38). С. 246—360.

99. Маркес, Габрыель Гарсія. Кахраньне падчас халеры: [Завяршэнне] / Пер. з гішп. Карласа Шэрмана // № 5 (39). С. 292—407: іл.

100. Морт, Вальжына. Музыка саранчы; ці гэта згублены табою волас...; перад вачымы...; мая бабуля...; Беларуская мова: Вершы // № 6 (40). С. 301—306.

101. Мудроў, Вінцэс. Апавяданьне пра тое, як я 1100-годзьдзе гораду Полацку сустракаў // № 3 (37). С. 272—276.

102. «Наша літаратура ўсё яшчэ застаецца сфераю апалалягетыкі»: Гутарка з пісьменыкам Францам Сіўком / Гутарыў Алесь Аркуш // № 6 (40). С. 295—300.

103. Пациона, Юрась. Элегіі: [Дзікія хмары рыхаюць з голаду...]; Ціха лісты мігцяць золатам пад вадой...]; Як перадаваць античныя лягасэды? // № 6 (40). С. 287—294.

104. Пільх, Ежы. Па старал: З раману «Пад моцным анёлам» / Пер. з польск. Марыны Шоды // № 3 (37). С. 260—265.

105. Прывуцкі, Сяргей. Сэрэнада; Каліфорнія; Навагодне-каляднае рэгі: Вершы // № 3 (37). С. 206—208.

106. Ракіцкі, Уладзімер. Накіды алавіком з блякноту для маляваньня: [На Ільлю; Полацкі шарм; Пейнік; Цягнік № 623] // № 1 (35). С. 234—237.

107. Ракіцкі, Уладзімер. Анэктоты зь лепельскай станцыі: [Вясна; Скібка; У чарзе па хлеб; Лесьбіянкі; На Бігосава] // № 3 (37). С. 209—212.

108. Сіўко, Франц. Крулонікі ў сын мой: Аповед «зязюлі» // № 3 (37). С. 213—232.

109. Слотэрдайк, Пэтэр. Прыйсці на съвет — прыйсці да мовы: Франкфурцкія лекцыі / Пер. з нем. Яўгена Беласіна // № 2 (36). С. 234—303.

110. Тэда Лі. Інфэкцыйны клуб // № 3 (37). С. 199—205.

111. Фолкнэр, Уільям. Гоман і ятра: 7 красавіка 1928 / Пер. з анг. Яна Максімюка // № 2 (36). С. 180—221.

112. *Фрыдман, Аляксандар. Краіна, дзе нельга быць радасным: Падарожжа ў Беларусь 1915 году // № 3 (37). С. 191—194.

113. Хадановіч, Андрэй. З цыклю «Неба над Бэрлінам»: Драйв; Сухі закон; Прагноз надвор'я; Унтэр дэн Ліндэн // № 1 (35). С. 210—215.

114. Хадановіч, Андрэй. Папрыка зорак. Новыя вершы: На дарозе; Папрыка зорак;

Дождж запой і вясёлка; невядомыя кветкі паўзучы на съвятло з вазоніка; ты ведаеш хто такія боб дылан і дылан томас // № 5 (39). С. 289—291.

115. **Храпавіцкі, Андрусь (*Chrapavicki, Andrius*). Эўропа; Покліч правінцыі; Танцы са страчанымі анёламі; Імгненін лодзкай вясны; O(RIEN)+(CCIDEN)TAL; Менск: Вершы // № 4 (38). С. 237—245.

116. «Чалавек занадта слабы, каб зірнуць у вочы праудзе»: Гутарка з Аленай Бравай / Гутарыў Алеся Аркуш // № 3 (37). С. 195—198.

117. *Эрлі, Тоні. Вы ня бачылі скрадзенай дзяўчынкі? / Пер. з амэрык. Веранікі Мазуркевіч // № 3 (37). С. 266—271.

118. «Я не магу ня быць у апазыцыі да такой улады»: Гутарка з Генадзем Бураўкіным / Гутарыў Алеся Аркуш // № 5 (39). С. 273—277.

ПАКАЗЬНІК

119. Зъмест «ARCHE» за 2004 год / Падрыхтавала Тацяна Вабішчэвіч // № 1 (35). С. 248—255.

ПАЛЕМІКА

120. **Бусел, Мікола.** Шаноўны пане рэдактару: Рэпліка // № 2 (36). С. 176—177.

121. **Дракахrust, Юрый.** Сэнс чорнай магіі яе выкрытыццё // № 6 (40). С. 148—150.

122. ***Жукоўскі, Даніла.** Плякат, праткнуты дзідай // № 1 (35). С. 240—241.

123. ***Жукоўскі, Даніла.** Аднарог і кола; Няведамыя коні // № 2 (36). С. 164—169. **Рэц. на:** Балахонаў С. Аднарогі Беларусі // Наша Ніва. 2002. № 9; Балахонаў С. Купальле // Наша Ніва. 2002. № 23; Балахонаў С. Зямля пад крыламі Фэнікса // ARCHE. 2004. № 5. Конеў Я. Нямігі берагі... // Маладосць. 2004. № 7; Аляшкевіч А. Век Вадаліва // Маладосць. 2004. № 7.

124. ***Жукоўскі, Даніла.** Прымус захапляцца: [Адказ на: Дранько-Майсюк Л., Сітніца Р. Пісьменнік і перамога // Народная Воля. 2005. 20 кастр.] // № 6 (40). С. 121—122.

125. ***Кацуцк, Мікола.** «...Калі ж ён злачынца, дык насамперш трэба крычаць: «Ратуйце!» // № 6 (40). С. 151—156. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.

126. **Лойка, Гэнік.** Ліст да спадара Сямёна Букчына; Ліст да спадара Данілы Жукоўскага // № 2 (36). С. 178—179.

127. **Мацкевіч, Уладзімер.** Тры бакі «моўнае спрэчкі»: не съпяшайцесь хаваць тое, што заўтра расквітненне // № 6 (40). С. 141—147.

128. **Мінякоў, Рыгор.** Засталося пачуць адзін аднаго... // № 6 (40). С. 123—131. Бібліягр. у канцы артыкулу.

129. **Рубінчык, Вольф.** Вярнуцца з вайны // № 6 (40). С. 193—194.

130. ***Рудкоўскі, Пётра.** Пра «съветлае заўтра каталіцкай філязофіі»: Палеміка з «праграмай хабітуальнай дыскрымінацыі» сп. Шырокага // № 2 (36). С. 159—163.

131. **Рудкоўскі, Пётра.** Ad vocem // № 6 (40). С. 132—136.

132. **Сёмуха, Алеся.** [Шаноўная рэдакцыя ARCHE] // № 5 (39). С. 408.

133. Фрагменты абмеркавання аналізу Міколы Кацука «Міты беларускай сацыялігії» [ARCHE. 2005. № 5 (39)] на сайце www.belintellectuals.com: [Адамянц А., Бабайцаў А., Бабкоў І., Баркоўскі П., Валадарская Т., Гапава А., Кацуцк М., Чарняеў І., Шпарага В.] // № 6 (40). С. 157—192.

134. **Хаменка, Ігар.** Заўвагі інтэлектуалам, апытаным «ARCHE»: Ці мусіць у Беларусі засцяца дзівье дзяржаўныя мовы? [А. Фядуту; А. Саснову; Л. Злотнікаву; Л. Заіку; В. Марціновічу]; Паводле якога прынцыпу мусіць вызначацца мова навучання ў беларускай систэме адукацыі? [С. Алексіевіч; С. Панькоўскому; Ю. Дракахрусту; С. Букчыну]; Ці вышэйшая расейская культура за беларускую? [С. Алексіевіч; С. Панькоўскому; А. Саснову; Л. Злотнікаву; Л. Заіку; В. Марціновічу; П. Марцаву]; Ці вітаеце Вы абмежаванне ў інфармацыйнай прасторы расейскага ўплыву? [С. Алексіевіч; А. Фядуту; Ю. Дракахрусту; С. Багданкевічу; Л. Злотнікаву; Л. Заіку; С. Букчыну; П. Марцаву]; Ці будзе беларуская інтэграцыя з Эўразіязам азначаць адначасова «прэч ад Расеі»? [Л. Злотнікаву; Л.-Заіку; В. Марціновічу]; Якім, на Вашу думку, будзе рэальны балянс моваў у Беларусі ў агляднай будучыні? [Л. Заіку; С. Букчыну] // № 2 (36). С. 170—175.

135. **Шпарага, Вольга.** Ад супольнасці беларускай мовы да супольнасці беларускамоўнага ўзаемадзяйнення / Пер. з расейск. // № 6 (40). С. 137—140.

136. ***Шырокі, Дзмітры.** СтагодЗъдзе спрэчак: Да систэмнасці ў беларускім правапісе;

«Програма хабітуальны дыскрымінацыі», або Понт Беларускі // № 2 (36). С. 149—158. Бібліягр. у канцы першага артыкулу.

РЭЦЭНЗІИ

137. **Абрамовіч, Павал.** Колер падарожжа // № 6 (40). С. 322—327. **Рэц. на:** Глобус, Адам. Сышткі. — Менск: Харвест, 2003.

138. **Белавусаў, Уладзіслаў.** Старыя і новыя польскія песні // № 6 (40). С. 316—321. Бібліягр. у падрадк. заўвагах. **Рэц. на:** Europa Wschodnia — dekada transformacji. Віаіорын / Pod red. B. J. Albina, W. Baluka. — Wrocław, 2004.

139. ***Гімпелевіч, Зінаіда.** Дзьвесціца гадоў імпэрскай фанабэрты // № 6 (40). С. 311—315. **Рэц. на:** Солженицын А. Двести лет вместе (1795—1995): В 2 ч. — Москва: Русский путь, 2001—2002.

140. **Грыцанаў, Аляксандар.** Разброд і хістанын афіцыйнай навукі / Пер. з расейск. // № 4 (38). С. 361—369. **Рэц. на:** Головко А. Теоретические основы демократии: Конституционно-правовой аспект. — Минск: ИООО «Право и экономика», 2004; Котляров И., Земляков Л. Республика Беларусь в конфессиональном измерении. — Минск: Изд-во МИУ, 2004; Майхович А. Идеология: сущность, назначение, возможности. — 2-е изд. — Минск: ИООО «Право и экономика», 2003; На пути к правовому государствству: совершенствование правовой сферы. — Минск: ИООО «Право и экономика», 2004.

141. **Катлярчук, Андрэй.** Нашы забойцы і праведнікі // № 3 (37). С. 277—279. **Рэц. на:** Gaunt D., Levine P. A., Palosuo L. (eds). Collaboration and Resistance during the Holocaust. Belarus, Estonia, Latvia, Lithuania. — Bern: Peter Lang, 2004.

142. **Катлярчук, Андрэй.** Вікінгі, Русь і загадкавая адсутнісць Полацку // № 6 (40). С. 307—310. Бібліягр. у падрадк. заўвагах. **Рэц. на:** Duczko W. Viking Rus: Studies on the Presence of Scandinavians in Eastern Europe. — Leiden-Boston: Brill, 2004.

143. **Лашкевіч, Каастусь.** Мікрабы гісторыі // № 2 (36). С. 304—307. **Рэц. на:** Васючэнка П. Адлюстраванні Першатвора. Літаратура ў філалагемах і пятрогліфах. — Менск: Логвінаў,

2004.

144. **Ліхтаровіч, Юры.** Роксвіт і съмерць польскага камунізму // № 4 (38). С. 370—374. **Рэц. на:** Grabowska M. Podziai postkomunistyczny. Społeczne podstawy polityki w Polsce po roku 1989. — Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar, 2004.

145. ***Мірановіч, Яўген.** Стварэнне і разбурэнне акупацыйнай рэчаіснасці // № 5 (39). С. 413—415. **Рэц. на:** Бернгард К. Штодзённасць за лініяй фронту. Акупацыя, калабарацыя і супраціў у Беларусі (1941—1944 гг.). — Мінск, 2005.

146. ***Плакс, Дзымітры.** Эстэтыка ў чатыры хады // № 1 (35). С. 242—247. **Рэц. на:** Wallenstein S.-O. BILDSTRIDER, fureldsnigar om estetisk teori. — Guteborg: AlfabetAnamma, 2001.

147. ***Семянчук, Генадзь.** Беларускі катэхізм XVI ст. // № 2 (36). С. 308—311. **Рэц. на:** Faiowski A. Jkzyk przekładu Katechizmu Jezuickiego z 1585 roku. Studia Ruthenica Cracoviensia: 2. — Kraktw, 2003.

148. ***Ягораў, Андрэй.** Сакральная гісторыя найноўшага часу // № 5 (39). С. 409—412. **Рэц. на:** Севярынец П. Пакаленне Маладога Фронту: Гісторыя моладзі, народжанай у 1970—1985 гадах. — Менск, 2004.

ЭСЭІСТЫКА

149. **Абрамовіч, Павал.** Мой спосаб чытаць // № 2 (36). С. 93—95.

150. **Абрамовіч, Павал.** Антычны дзёньнік // № 3 (37). С. 176—180.

151. ***Арашонак, Арцём.** Сны дзяцей // № 2 (36). С. 111—115.

152. **Аркуш, Алесь.** Маё Жодзіна // № 1 (35). С. 171—178.

153. **Аркуш, Алесь.** Гесэ, вярблоды і войска // № 3 (37). С. 181—187.

154. **Аркуш, Алесь.** Сысова съятасць і паганства // № 4 (38). С. 205—210.

155. **Берасцянявічус, Гінтарас.** Аскепкі эсэ пра дзукай / Пер. з літ. Андраніка Антаняна // № 3 (37). С. 188—190.

156. **Бурума, Іян.** Ісламская дэмакратыя для Іраку? / Пер. замэрык. Сяргея Богдана // № 1 (35).

** Тэкст, пазначаны такім знакам, друкаваўся беларускай лацінкай.

- C. 153—160.
157. ***Бязылекіна, Аксана.** Амбітная літаратура // № 1 (35). С. 179—184.
158. ***Бязылекіна, Аксана.** Пэнтхаўз для Сыса // № 4 (38). С. 200—204.
159. ***Глебус, Адам.** Мой бедны таварыш, мой Сыс і дні незалежнасці // № 4 (38). С. 193—199.
160. **Дубавец, Сяргей.** Праект Беларусь // № 1 (35). С. 161—170.
161. **Жыбуль, Віктар.** Футурыст Пятрусь Броўка // № 5 (39). С. 254—260. Бібліягр. у падрадк. заўвагах.
162. **Катынская, Катахына.** Нязъдзейсынены плян Рэдактара / Пер. з польск. Сяргея Богдана // № 3 (37). С. 166—175.
163. ***Конан, Уладзімер.** Беларусь на мяжы цывілізацый // № 2 (36). С. 116—118.
164. ***Крывальцэвіч, Мікола.** Дрот у дрэве // № 2 (36). С. 85—92.
165. **Леаненя, Віктар.** Герадотава мора (нататкі мэліяратара) // № 1 (35). С. 190—199.
166. **Мудроў, Вінцэс.** Мой кумір Джордж Гарысан // № 2 (36). С. 96—100.
167. «Народ бяз нас, як бараны расъсеяныя»: Гутарка з **Алесем Пушкіным** / Гутарыў Алесь Аркуш // № 1 (35). С. 205—209.
168. **Няхамес, Сяржук.** Мой шлях да Беларусі // № 5 (39). С. 261—272: іл.
169. **Пазняк, Кірыла.** Амбіцыі ў беларускай палітыцы — нясыціласць розуму? // № 1 (35). С. 185—189.
170. Самая небяспечныя ідэі съвету: [Райт, Робэрт. Вайна са злом; Дэвіс, Пол. Адмаўленне свабоднае волі; Паўэр, Саманта. ААН: усё ў норме; Гобсбаўм, Эрык. Распаўсяд дэмакраты; Фукуяма, Фрэнсіс. Трансгуманізм; Насбаўм, Марта. Рэлігійная нецярпімасць; Рыўлін, Эліс М. Дармавыя грошы; Закарыя, Фарыд. Нянявісьць да Амэрыкі] / Пер. з анг. V.K. // № 4 (38). С. 211—230.
171. ***Семянчук, Альбіна.** Расея, камунізм і съвет // № 1 (35). С. 203—204.
172. *«Сёньняшній уладзе выгадна, каб беларушчына драбілася...»: Гутарка з **Леанідам Галубовічам** / Гутарыў Алесь Аркуш // № 2 (36). С. 105—110.

Падрыхтавала Тацяна Вабіничэвіч